

ЛІТЕРАТУРА

1. Айрапетова К.Г. та ін. Фізичний стан чоловіків зрілого віку: Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури в Україні. / За ред. В.І.Завацького, Ю.М.Шкретія. - Київ-Луцьк: Вежа, 1996. - С.398-400.
2. 2. Актуальные аспекты физической культуры и спорта в студенческой науке: Материалы науч. конф. - Харьков, 1993. - С. 53-55.
3. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: Посібник. - К.: ІСДО, 1993. - 220 с.
4. Антікова В.А. Оптимізація фізичного виховання у вищих навчальних закладах: Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури в Україні. / За ред. В.І.Завацького, Ю.М.Шкретія. - Київ-Луцьк: Вежа, 1996. - С.209-213.
5. Бенедь В.П., Ковальчук Н.М., Завацький В.І. Цілеспрямовані дії фізичних вправ на розумову працездатність людини. - Луцьк: Надстир'я, 1996. - 104 с.
6. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. - К.: Компас, 1997. - 64 с.
7. Вольчинський А.Я. Педагогічні умови застосування українських народних рухливих ігор у фізичному вихованні дітей 5-6 років. Автореф. дис... канд. наук з фіз. вих. і спорту. - Луцьк, 1998. - 16 с.
8. Державна національна програма "Освіта". / Україна XXI століття // Освіта. - 1993. - грудень. - № 44-46.
9. Ложкін Г.В. Психологічні резерви професійної підготовки вчителя фізичної культури: Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури в Україні. - Луцьк: Надстир'я, 1994. - С.29-31.

**THE FORMATION OF THE BASA OF NATIONAL THINKING
(MENTALITY) IN THE STUDENTS OF THE PEDAGOGICAL
VOCATIONAL-SCHOOL
VITALIY KVARTSANYU**

Merited Coach of Lutsk the pedagogical Vocational-School

In the article the results of introduction "The base of national - patriotic education of a person" and application of model of reflective - innovational technology in national - patriotic education of students are considered.

РОЗВИТОК БАСКЕТБОЛУ НА МИКОЛАЇВЩИНІ

МИХАЙЛО КОЗИР, АРКАДІЙ КИСЕЛЬОВ, ЮРІЙ КУЛАКОВ

Управління з питань фізичної культури, спорту та туризму Миколаївської області

Ігри подібні до баскетболу відомі із давніх часів. Вважається, що вперше гра-праобраз баскетболу під назвою "глачгли" існувала на території сучасної Мексики у племен ацтеків. Зміст гри полягав у тому, що гравці намагалися закинути важкий каучуковий м'яч в кільце, закріплене високо на кам'яній стіні. На майданчику змагалися дві команди, які за певний час повинні були закинути певну кількість м'ячів. В 1891 р. американський вчитель фізичного виховання Д.Нейсміт запропонував нову гру під назвою баскетбол (по-англійськи баскет - кошик, бол - м'яч), розробив макет спортивного майданчика на протилежних сторонах якого

розташовувалися стовпи з підвішаними кошиками. Команда складалася з десяти гравців і воротаря, який вартував кошик. З того часу баскетбол набув популярності у світі. У 1904 р. з ініціативи американців баскетбол було включено до програми III Ігор Олімпіади в Сент-Луїсі, але утвердився баскетбол як олімпійський вид спорту лише 1936 р. Спочатку баскетбол вважався чоловічою грою, але вже з Ігор XXI Олімпіади у Монреалі до програми було включено і змагання жінок. Сьогодні в фінальних змаганнях Ігор Олімпіад беруть участь 19 чоловічих і 6 жіночих команд, які змагаються за коловою системою.

У Миколаївській області баскетбол почав культивуватися з 1935 р. на базі дитячої спортивної школи, директором якої був учитель фізкультури Д.В.Швейгерт. Широкої популярності баскетбол в ті часи не набув. Після Другої світової війни на Миколаївщині було розгорнуто широку пропаганду розвитку фізичної культури, особливу увагу було приділено баскетболу. Поновлюється робота баскетбольних (чоловічої і жіночої) команд спортивного клубу "Спартак". Баскетболісти почали брати участь у Всеукраїнських, а пізніше і Всесоюзних змаганнях. Широкого розвитку баскетбол набув серед студентів вищих навчальних закладів. Створюється єдина команда Миколаєва під назвою "Наука". Оскільки провідну роль у роботі цього напрямку відігравав спортивний клуб кораблебудівельного інституту, рішенням обласної Ради народних депутатів від 14 лютого 1989 р. при інституті було створено організацію під назвою Баскетбольний Клуб Миколаївського кораблебудівельного інституту (БКМКІ), в склад якого увійшли спортсмени в основному з факультету фізичної культури педагогічного інституту. Очолював баскетбольний клуб МКІ відомий баскетболіст Олександр Леонов - викладач кафедри спортивних ігор кораблебудівельного інституту. За час його керівництва баскетбольний клуб підготував значну кількість майстрів спорту з баскетболу, за що Олександр Леонову було присвоєно звання заслуженого тренера СРСР і УРСР. У першості України чоловіча та жіноча команди виступали в другій групі класу "А", пробились у фінал чотирьох ігор. У чемпіонатах незалежної України МБК "Миколаїв" виступає у вищій лізі. Команда стала срібним призером чемпіонату 1992 р., бронзовим – 1993 р. і 1998 р.

Спортсмени-баскетболісти, вчителі фізичної культури вели роботу з підготовки юних баскетболістів у школах, професійно-технічних училищах, у ДЮСШ, технікумах. Значний вклад у розвиток баскетболу внесли спортсмени-баскетболісти (пізніше – тренери) Семен Наумович Берг, Віктор Акимович Боженар, Віктор Іванович Ісаков, Іван Фурман, Олексій Іванович Тихонов та інші. Підготовлені ними баскетболісти згодом стали спортсменами високого класу, входили до складу спортивних клубів "Спартак", "Динамо", "Машпроект" та інших.

Баскетболісти спортивного клубу "Спартак" були переможцями першості України (1966 р.), а 1968 та 1971 р.р. стали чемпіонами України серед спартаківських колективів. На базі команди "Спартак" формується збірна команда України, яка на Всесоюзних фінальних змаганнях посіла четверте місце. За досягнення у баскетболі команду "Спартак" було переведено в групу класу "А". У вересні 1975 р. баскетболісти миколаївського клубу "Спартак" стали чемпіонами Всесоюзного товариства "Спартак", залишивши позаду баскетбольні клуби Москви, Горького, Тбілісі, Єревану і в цілому РФСР.

Впродовж останніх років баскетбольний клуб "Миколаїв" змагається у вищій лізі України, бере участь у товариських іграх із командами різних держав, має свою спеціально збудовану спортивну базу "Надія", де постійно проводяться змагання баскетболістів України та зарубіжних держав.

Для масовості розвитку фізичної культури і спорту, в тому числі і баскетболу в області створено відповідну інфраструктуру спортивних споруд. Станом на 01.2001 р. в області діють 35 стадіонів, 1801 спортивний майданчик, 351 критий спортивний тир, 15 плавальних басейнів, 630 спортивних залів, легкоатлетичний манеж, 511 спортивних майданчиків із тренажерним обладнанням, 411 фізкультурно-оздоровчих приміщень для занять, лижний трамплін, кінноспортивна база та багато інших споруд, які належать закладам освіти, управлінню з питань фізичної культури і спорту, підприємствам.

Для розвитку спорту в області створено 54 дитячо-юнацькі спортивні школи (ДЮСШ), з яких 14 мають статус дитячо-юнацької спортивної школи Олімпійського резерву (СДЮШОР), школа вищої спортивної майстерності (ШВСМ) та аматорські баскетбольні команди підприємств, вищих і середніх закладів освіти, які стали основною кузницею у підготовці спортсменів високого класу, в тому числі у баскетболі. Ними охоплено біля 30000 спортсменів. Із загальної кількості осіб 1672 займаються баскетболом, серед них 1092 задіяні у ДЮСШ, СДЮШОР, УФК, секціях інших спортивних споруд. Для підготовки баскетболістів залучено 40 тренерів, з яких 25 мають спеціальну вищу освіту.

За 10 років незалежності Миколаївщина підготувала 17 майстрів спорту з баскетболу, що складає 3% від загальної кількості майстрів спорту області. Нині баскетбольна команда "Миколаїв" увійшла в четвірку найсильніших команд України. Набирає сили баскетбольна команда м. Вознесенська "Возко". В 1999р. баскетбольна команда області виграла першість України, семи баскетболістам було присвоєно звання Майстрів Спорту (МС), а головного тренера команди Г.О.Защука було переведений в Київ на посаду головного тренера баскетбольної команди "Будівельник". Команду баскетболістів БК "Миколаїв" очолив спеціаліст Валентин Берестєв, завдяки заслугам якого команда перейшла до Суперліги, а в чемпіонаті України 2001р. команда посіла третє місце і стала бронзовим призером.

ЛІТЕРАТУРА

1. Основні показники розвитку літніх Олімпійських видів спорту в Україні у 1997 - 1999р. // Інформаційний довідник Державної молодіжної політики, спорту і туризму України. - К., 2000. - 197 с.
2. Двойнисюк О., Кураса Г., Черепанов А., Баскетбол 2000-2001. -Миколаїв, 2000. - 75 с.
3. Сергієнко Л.П. Історія розвитку фізичної культури і спорту в Миколаївській області. - Миколаїв, 1998. - 19 с.
4. Звіти з фізичної культури і спорту Миколаївської області за 1991 - 2000р. - Миколаїв, форма № 2 - ФК // Обласне Управління з питань фізичної культури, спорту та туризму.
5. Державний архів Миколаївської області.
Фонд 300, оп. 1, спр. 14, л. 4, спр. 514, л. 1 - 13.
Фонд Р - 674, оп. 1, спр. 7, л. 27.
Фонд Р - 992, оп. 2, спр. 555, л. 54-55, спр. 932, л. 116-121.